

USTAVNI SUD
BOSNE I HERCEGOVINE

УСТАВНИ СУД
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

CONSTITUTIONAL COURT
OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

COUR CONSTITUTIONNELLE
DE BOSNIE-HERZEGOVINE

**SREDNJOROČNI PLAN RADA
USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE
ZA PERIOD OD 2020. DO 2022. GODINE**

April 2019. godine

SADRŽAJ

- 1. Uvod**
- 2. Strateški okvir**
- 3. Mandat, vizija i misija**
- 4. Analiza okruženja**
- 5. Osnovna programska opredjeljenja**
- 6. Resursi i kapaciteti potrebni za postizanje ciljeva**
- 7. Okvir za praćenje provođenja Plana i evaluaciju rezultata**

Prilog 1: Akcioni plan Srednjoročnog plana rada

Ustavni sud Bosne i Hercegovine, na osnovu člana 77. stav (1) tačka f) Pravila Ustavnog suda Bosne i Hercegovine – prečišćeni tekst („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“ broj 94/14), te člana 6. Odluke o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ broj 62/14), na sjednici održanoj 24. aprila 2019. godine, usvojio je

SREDNJOROČNI PLAN RADA USTAVNOG SUDA BOSNE I HERCEGOVINE ZA PERIOD OD 2020. DO 2022. GODINE

1. UVOD

Ustavni sud Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustavni sud BiH) uspostavljen je članom VI Ustava Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ustav BiH) kojim se uređuju pitanje nadležnosti i osnovna pitanja organizacije i procedure, te konačnost i obaveznost njegovih odluka. Navedenom ustavnom odredbom određen je ustavni položaj Ustavnog suda BiH, čineći ga nezavisnim čuvarom Ustava i institucionalnim garantom zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda ustanovljenih katalogom prava iz člana II i instrumentima Aneksa I Ustava BiH.

Ustavni sud nije dio zakonodavne, izvršne, ni redovne sudske vlasti. Ustavom BiH pozicioniran je kao posebna, samostalna i nezavisna vlast koja, na osnovu Ustava BiH, djeluje kao korektivni faktor za ostala tri segmenta vlasti.

U prvim godinama rada Ustavni sud BiH je uspijevao da riješi predmete najkasnije u roku od jedne godine od njihovog prijema. Međutim, i pored permanentnog preduzimanja normativnih i organizacionih mjera s tim ciljem, nakon 2006. godine više nije bilo moguće ostvariti takav tempo rješavanja predmeta. Dakle, došlo je do značajnog produženja rokova za rješavanje predmeta.

To je posljedica činjenice da se u odnosu na period od prije deset godina priliv predmeta gotovo udvostručio, a da nije praćen odgovarajućim povećanjem broja zaposlenih u Sekretarijatu Ustavnog suda BiH. Problem nedostatka visokostručnog osoblja, koje neposredno radi na obradi predmeta i kreiranju nacрта odluka iz osnovne nadležnosti Ustavnog suda BiH, donekle je ublažen odobravanjem dodatnog zapošljavanja u decembru 2018. godine.

Ilustracije radi, u sljedećoj tabeli je dat uporedni pregled broja zaprimljenih predmeta, broja zaposlenih i budžeta Ustavnog suda BiH za period od 2002. do 2018. godine.

Godina	Broj zaprimljenih predmeta	Odobreni budžet	Broj zaposlenih
2002.	295	1.997.294	29
2003.	832	2.357.088	37
2004.	1.169	3.449.800	66
2005.	2.707	4.214.287	80
2006.	3.484	4.250.000	78
2007.	3.667	4.595.434	86
2008.	4.017	4.915.232	90
2009.	4.209	5.000.000	90
2010.	6.056	5.200.000	94
2011.	5.076	5.086.517	90
2012.	4.739	5.188.000	90
2013.	5.452	5.257.000	90
2014.	5.733	5.279.000	90
2015.	5.785	5.218.000	94
2016.	5.105	5.382.000	94
2017.	5.606	5.453.000	94
2018.	7.767	5.493.000	98

Kao što se može vidjeti iz tabele, povećanje broja predmeta koji su u radu pred Ustavnim sudom BiH nije adekvatno pratilo povećanje finansijskih sredstava odobrenih državnim budžetom, niti povećanje broja zaposlenih u skladu s potrebama posla i zahtjevima Ustavnog suda BiH.

Pri ovakvom stanju stvari Ustavni sud BiH nastoji da riješi zaprimljene predmete u roku kraćem od tri godine, čime se nastoje ostvariti, između ostalog, ustavne nadležnosti Ustavnog suda BiH bez povrede prava na pravično suđenje u razumnom roku uz održavanje kvaliteta rada na najvišem nivou.

Treba imati u vidu da je pravo na odluku u razumnom roku važan element cjeline zahtjeva za pravično suđenje iz člana II/3.e) Ustava BiH i člana 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda. Dužina sudskog postupka već je duže vrijeme jedan od ključnih problema funkcioniranja pravosuđa u Bosni i Hercegovini i očito je da još nisu pronađeni odgovarajući mehanizmi za njegovo rješavanje. Evropski sud za ljudska prava smatra da su države potpisnice Evropske konvencije, bez obzira na razloge unutrašnje prirode koji se često navode kao objašnjenje i opravdanje za sporo rješavanje predmeta, dužne da organiziraju svoje pravne sisteme

tako da domaći sudovi ispunjavaju zahtjeve člana 6. stav 1. Evropske konvencije, a to znači da im se osiguraju sve nužne pretpostavke da svakome mogu jamčiti rješavanje u razumnom roku.

Evropski sud za ljudska prava do sada nije utvrdio niti jednu povredu prava na donošenje odluke u razumnom roku pred Ustavnim sudom BiH, za razliku od ustavnih sudova u regiji. Međutim, svako eventualno produženje roka rješavanja predmeta (zbog stalnog povećanja broja predmeta praćenog limitiranim brojem stručnog pravnog osoblja) kao posljedicu može da ima pokretanje postupka pred Evropskim sudom za ljudska prava zbog dužine trajanja postupka pred Ustavnim sudom BiH. Treba imati u vidu da su, u slučajevima u kojima je Evropski sud utvrdio povredu ljudskih prava, države dužne da isplate aplikantima znatna finansijska sredstva.

Posljednjih godina Ustavni sud BiH, preduzimanjem različitih organizacionih mjera i vanrednim zalaganjem svih zaposlenih, uspio je da prekine trend produžavanja vremena potrebnog za rješavanje povodom apelacije. Tako je u 2018. godini Ustavni sud uspio da riješi gotovo sve predmete primljene u toku 2016. godine (ostalo neriješeno pet AP i jedan U predmet). Međutim, planirani obim rada, prema kojem se očekivalo da će se u 2018. godini riješiti veći broj predmeta od broja primljenih predmeta, nije realiziran, prvenstveno zbog povećanja primljenih predmeta od oko 38% u odnosu na prethodnu godinu.

Prilikom planiranja rada Ustavnog suda BiH u narednom trogodišnjem periodu treba računati na isti, odnosno veći priliv predmeta u odnosu na prethodni period.

Postoji više sistemskih problema koji dovode do podnošenja ovako velikog broja apelacija i nije realno očekivati da će oni biti otklonjeni u skorije vrijeme. Prvo, poštivanje ljudskih prava i osnovnih sloboda, i uz stalni napredak, još nije na zadovoljavajućem nivou u Bosni i Hercegovini. S druge strane, znatno je porasla svijest svih građana o njihovim pravima i mehanizmima zaštite. Kao uvjet za podnošenje apelacije Ustavnom sudu BiH ne postoje ograničenja u vrstama ni u vrijednosti spora pred bilo kojim redovnim sudom u Bosni i Hercegovini. Osim toga, u Bosni i Hercegovini postoji nekoliko krupnih do kraja neriješenih pitanja koja se tiču velikog broja građana i kao takva ona su uzrok masovnog obraćanja Ustavnom sudu BiH. Treba naglasiti i činjenicu da redovni sudovi prilikom donošenja odluka još ne vode dovoljno računa o primjeni standarda ljudskih prava iz Ustava BiH, odnosno Evropske konvencije iako Evropska konvencija i njeni protokoli imaju snagu ustavnih odredaba u Bosni i Hercegovini. Redovni sudovi veoma rijetko direktno primjenjuju Evropsku konvenciju i protokole koji joj pripadaju. Također, nedovoljno koriste svoje ustavno ovlaštenje da zahtijevaju od Ustavnog suda BiH da donese odluku o tome da li je zakon koji bi trebali primijeniti na konkretan slučaj saglasan sa Ustavom BiH, Evropskom konvencijom i njenim protokolima ili sa zakonima Bosne i Hercegovine, kao i u pogledu postojanja ili domašaja nekog općeg pravila međunarodnog javnog prava koje je bitno za donošenje odluke redovnog suda.

U okolnostima kontinuiranog povećanja priliva predmeta i neadekvatnih ljudskih, tehničkih i prostornih kapaciteta, Ustavni sud BiH bio je prisiljen da rješavanju navedenih problema počne da pristupa na strateški način. Kao rezultat toga, na Plenarnoj sjednici održanoj 4. jula 2014. godine

usvojen je prvi strateški dokument Ustavnog suda pod nazivom Strateški plan Ustavnog suda Bosne i Hercegovine za period od 2014. do 2016. godine. Od 2016. godine strateški planovi se inoviraju na godišnjoj osnovi, te je posljednji usvojen na sjednici Ustavnog suda održanoj 23. aprila 2018. godine (Srednjoročni plan rada Ustavnog suda Bosne i Hercegovine za period od 2019. do 2021. godine).

Imajući u vidu dinamiku promjena ključnih parametara Srednjoročnog plana, nesporna je potreba da se pristupi prilagođavanju strateškog dokumenta za sljedeći period, odnosno za period od 2020. do 2022. godine.

Pošto je Vijeće ministara Bosne i Hercegovine donijelo Odluku o postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH” broj 62/14) i Uputstvo o metodologiji u postupku srednjoročnog planiranja, praćenja i izvještavanja u institucijama BiH („Službeni glasnik BiH” broj 44/15), prilikom izrade strateškog dokumenta Ustavnog suda BiH praćena su uputstva u vezi s načinom pripreme, formatom i elementima za pripremu srednjoročnih planova rada, utvrđena navedenim dokumentima.

Budući da se strateški planovi i planovi rada Ustavnog suda BiH ne usklađuju sa Srednjoročnim programom rada Vijeća ministara BiH, to je strateški dokument Ustavnog suda BiH zasnovan na relevantnim dokumentima strateškog okvira.

2. STRATEŠKI OKVIR

Ustav Bosne i Hercegovine

Ustav BiH, koji je donesen kao Aneks IV Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, uspostavio je Ustavni sud BiH kao nezavisnog čuvara Ustava BiH i institucionalnog garanta zaštite proklamiranih ustavnih principa i vrijednosti, naročito suvereniteta i teritorijalnog integriteta države, demokratskog uređenja, vladavine prava, ljudskih prava i osnovnih sloboda. Ustav BiH je ustanovio poseban položaj Ustavnog suda BiH u strukturi državne vlasti kao nezavisnog organa visokog autoriteta. Ustavni sud BiH je izdvojen iz sistema trodiobe vlasti. Dakle, Ustavni sud BiH nije dio zakonodavne, izvršne, ni redovne sudske vlasti, nego je najviši ustavni organ Bosne i Hercegovine koji garantira poštivanje i primjenu Ustava BiH i, kao takav, djeluje kao korektivni faktor za ostala tri segmenta vlasti.

Članom VI Ustava BiH uređena su pitanja nadležnosti, sastava, procedura, te konačnost i obaveznost odluka Ustavnog suda BiH.

Pravila Ustavnog suda BiH

Imajući u vidu da Ustavom BiH nije predviđeno donošenje ustavnog zakona, odnosno posebnog zakona o Ustavnom sudu BiH, operacionalizacija ustavnih odredaba o Ustavnom sudu BiH i bliže uređenje organizacije, nadležnosti i postupka pred Ustavnim sudom BiH vrše se na osnovu Pravila, koja, prema članu VI/2.b) Ustava BiH, donosi sâm Ustavni sud BiH većinom

glasova svih sudija. Time je iskazana volja ustavotvorca da, na taj način, osigura nezavisnost Ustavnog suda BiH i njegov poseban položaj u sistemu vlasti. Stoga, Pravila Ustavnog suda BiH imaju ustavnu vrijednost. Samo Ustavni sud može donositi propise i opće akte koji se tiču njegovog rada i njegove uloge utvrđene Ustavom BiH. Zato, uz Ustav BiH, Pravila Ustavnog suda predstavljaju osnovni akt organizacije i funkcioniranja Ustavnog suda BiH.

Strategija za reformu sektora pravde u BiH za period od 2014. do 2018. godine

Strateška vizija reforme sektora pravde u BiH za tekući period je efikasan, efektivan i koordinirani sistem pravde u BiH, koji je odgovoran svim građanima i koji je potpuno usklađen sa standardima EU i najboljom praksom, garantirajući vladavinu prava. U okviru tako definirane vizije Strategija kao osnovne dugoročne prioritete sektora pravde definira, između ostalog, i sljedeće stavove:

- Dalje jačati i održavati nezavisnost, odgovornost, djelotvornost, profesionalnost i usklađenost pravosudnog sistema koji osigurava vladavinu prava u BiH;
- Unaprijediti sistem međunarodne pravne pomoći i uspostaviti, jačati i održavati sisteme i postupke kojima se garantira jednak pristup pravdi u BiH;
- Definirati i provesti mjere kojima će sektor pravde u BiH doprinijeti stvaranju povoljnijeg okruženja za održiv ekonomski razvoj u BiH;
- Koordinirati i učiniti djelotvornijim uloge i odgovornosti najvažnijih institucija u sektoru pravde u BiH s ciljem postizanja efektivnijeg, otvorenijeg i odgovornijeg sistema pravde u BiH.

Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju

Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju, kao opći principi sporazuma koji predstavljaju osnov za unutrašnju i vanjsku politiku strana ugovornica, utvrđuju se, između ostalog, i „poštivanje demokratskih principa i ljudskih prava proglašanih u Univerzalnoj deklaraciji o ljudskim pravima i definiranih u Evropskoj konvenciji o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, Helsinškom završnom aktu i Pariskoj povelji za novu Evropu, poštivanje principa međunarodnog prava, uključujući punu saradnju s Međunarodnim krivičnim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ), te vladavine prava i principa tržišne privrede, u skladu s dokumentom Bonske konferencije CSCE-a o ekonomskoj saradnji”.

U okviru Poglavlja VII Sporazuma – Pravda, sloboda i sigurnost ugovoreno je da će strane „u međusobnoj saradnji u oblasti pravosuđa i unutrašnjih poslova pridavati posebnu važnost učvršćivanju vladavine zakona i jačanju institucija na svim nivoima”.

Strategija proširenja EU – Vjerodostojna perspektiva proširenja i pojačana saradnja EU sa Zapadnim Balkanom

U februaru 2018. godine Evropska komisija je usvojila strategiju Vjerodostojna perspektiva proširenja za Zapadni Balkan i pojačano angažiranje EU na Zapadnom Balkanu. U navedenom dokumentu, u dijelu 1. Vladavina prava, osnovna prava, upravljanje, ističe se sljedeće: „Provođenje reformi u oblasti vladavine prava, osnovnih prava i dobrog upravljanja ostaje najvažnije pitanje za Zapadni Balkan. To je, također, ključno mjerilo na osnovu kojeg će EU procjenjivati izgleda ovih zemalja. Ova regija mora snažnije i vjerodostojnije prihvatiti ove osnovne vrijednosti EU. Njihovo nepoštivanje, također, odvraća investicije i trgovinu. Jačanje vladavine prava nije samo institucionalno pitanje. Ono zahtijeva društvenu transformaciju.“

Imajući u vidu njegovu ustavnu ulogu i nadležnosti, Ustavni sud BiH je važan faktor za realizaciju dugoročnih prioriteta sektora pravde utvrđenih Strategijom za reformu sektora pravde u BiH za period od 2014. do 2018. godine, kao i za realizaciju principa i obaveza iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, te realizaciju prioriteta iz Strategije proširenja EU za 2018. godinu. Ciljevi i obaveze definirani navedenim strateškim dokumentima će i u narednom trogodišnjem periodu opredjeljivati rad Ustavnog suda BiH.

3. MANDAT, MISIJA I VIZIJA

Nadležnosti Ustavnog suda BiH definirane su čl. VI/3. i IV/3. Ustava BiH, te Amandmanom I na Ustav BiH. Iz navedenih nadležnosti proizlazi mandat Ustavnog suda BiH.

Mandat

Ustavnom sudu BiH su povjerene klasične ustavnopravne nadležnosti, kao što su apstraktna (normativna) i konkretna kontrola ustavnosti, rješavanje ustavnih sporova između određenih nivoa vlasti ili između institucija Bosne i Hercegovine, kao i apelaciona nadležnost. Osim toga, Ustavni sud rješava blokade u procesu odlučivanja u Parlamentarnoj skupštini BiH, te odlučuje o bilo kakvom sporu u vezi sa zaštitom utvrđenog statusa i ovlaštenja Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine.

Misija

Ustavni sud BiH svojim odlukama osigurava zaštitu ustavnih principa i vrijednosti, kao što su suverenitet, teritorijalni integritet države, demokratsko uređenje, a naročito principa vladavine prava i, unutar njega, zaštite prava svih bez diskriminacije i otklanja posljedice kršenja ljudskih prava i osnovnih sloboda koje su učinili redovni sudovi i druge institucije.

Vizija

Blagovremena i efektivna zaštita ljudskih prava i osnovnih sloboda i kontinuiran doprinos zaštiti ustavnopravnog poretka, pravnoj sigurnosti i vladavini prava, što doprinosi da se proklamirani ustavni principi i vrijednosti u potpunosti primjenjuju.

4. ANALIZA OKRUŽENJA

Radi razumijevanja konteksta u kojem se razvija Srednjoročni plan rada i stvaranja osnova za definiranje projekata i programa, izvršena je analiza unutrašnjeg stanja koja pruža realnu sliku o eventualnim slabostima i snagama Ustavnog suda BiH kao institucije, kao i analiza vanjskih faktora koji mogu utjecati na realizaciju ciljeva.

4.1. Finansijska i upravno-administrativna samostalnost i nezavisnost Ustavnog suda BiH

Ustavni sud nije dio zakonodavne, izvršne, ni redovne sudske vlasti, nego je Ustavom BiH pozicioniran kao posebna, samostalna i nezavisna vlast koja, na osnovu tog ustava, djeluje kao korektivni faktor za ostala tri segmenta vlasti. Stoga je vrlo bitno da Ustavni sud BiH zadrži svoju nezavisnost koja je osnov garancija vladavine prava, demokratije i poštivanja ljudskih prava.

Da bi to postigao, Ustavni sud BiH mora biti nezavisan i u finansijskim pitanjima, jer je finansijska nezavisnost veoma važan preduvjet za ostale aspekte nezavisnosti. Ograničavanje finansijskih sredstava ima velik potencijal da bude mehanizam ograničavanja nezavisnosti institucije. Finansijska nezavisnost podrazumijeva da Ustavni sud BiH definira svoje standarde rada i dobije sredstva dovoljna za njegov neometani rad, odnosno realizaciju utvrđenih strateških – srednjoročnih i specifičnih ciljeva, programa i projekata, sve s ciljem postizanja uspješnih rezultata rada, nezavisno od djelovanja organa izvršne i zakonodavne vlasti.

Ustavom BiH dato je ovlaštenje Ustavnom sudu BiH da donosi vlastita pravila, čime je iskazana volja ustavotvorca da, na taj način, osigura nezavisnost Ustavnog suda BiH i njegov poseban položaj u sistemu vlasti. Stoga, Pravila Ustavnog suda BiH imaju ustavnu vrijednost i kao takva obavezuju i sve druge organe vlasti u Bosni i Hercegovini.

U skladu s Pravilima, nezavisnost Ustavnog suda BiH se izražava, u prvom redu, njegovom finansijskom nezavisnošću koja nužno podrazumijeva: potpunu samostalnost Ustavnog suda BiH u planiranju sredstava dovoljnih za njegovo neometano funkcioniranje, dostavljanje Predsjedništvu BiH tako utvrđenog prijedloga budžeta koji je usvojio Ustavni sud BiH s ciljem da ga uključe u prijedlog budžeta institucija BiH u smislu člana VIII Ustava BiH, kao i samostalnost Ustavnog suda BiH u raspoređivanju odobrenih sredstava u skladu sa stvarnim potrebama.

Međutim, i pored činjenice da Ustavni sud BiH samostalno priprema, utvrđuje i usvaja prijedlog svog budžeta, u daljnjoj proceduri njegovog odobravanja, procedurom utvrđivanja državnog budžeta i usvajanja Zakona o budžetu institucija BiH prema postojećem zakonskom rješenju, Ustavni sud BiH se tretira kao „obični“ budžetski korisnik, a njegov budžet ima i dijeli sudbinu budžeta ostalih budžetskih korisnika/institucija.

U konačnici, navedeno potvrđuje da je stvarni odnos zakonodavne i izvršne vlasti prema Ustavnom sudu BiH takav da ograničava njegovu finansijsku nezavisnost. Stoga se nužno nameće potreba da se, u skladu s Pravilima, Ustavnom sudu BiH osiguraju posebna pozicija, tretman i samostalnost u ukupnoj proceduri utvrđivanja i donošenja budžeta.

Daljnji bitan aspekt nezavisnosti i samostalnosti Ustavnog suda BiH jeste osiguranje njegove upravne i administrativne nezavisnosti, a što se ogleda u tome da Ustavni sud BiH mora biti u stanju da potpuno nezavisno odlučuje o vlastitoj organizaciji i funkcioniranju i da samo Ustavni sud BiH može donositi propise i opće akte koji se tiču njegovog rada i njegove uloge utvrđene Ustavom BiH. To podrazumijeva da niti jedan organ vlasti ne može ni donositi, niti predlagati, a pogotovo ne nalagati donošenje internih akata Ustavnog suda BiH, već to zavisi isključivo od procjene i odluke Ustavnog suda BiH.

Stoga, Ustavni sud BiH kontinuirano nastavlja da preduzima aktivnosti, u prvom redu, sastancima sa članovima i predstavnicima institucija vlasti na najvišem nivou – Predsjedništvo BiH, Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH – ukazujući, između ostalog, na pojedina neriješena pitanja značajna za Ustavni sud BiH, a u smislu dosljednog i potpunog poštivanja nezavisnosti, samostalnosti, posebno u segmentu upravno-administrativne i finansijske nezavisnosti i samostalnosti.

4.2. Organizaciona struktura

Članom VI Ustava BiH propisano je da se Ustavni sud BiH sastoji od devet članova, pri čemu četiri člana bira Predstavnički dom (Parlamenta) Federacije, dva člana Narodna skupština Republike Srpske, a tri člana bira predsjednik Evropskog suda za ljudska prava nakon konsultacije s Predsjedništvom.

Prema Pravilima Ustavnog suda BiH, podršku Ustavnom sudu pruža Sekretarijat u kojem se obavljaju studijsko-analitički, pravni, stručno-operativni, računovodstveno-materijalni, informaciono-dokumentacioni, administrativno-tehnički, operativno-tehnički i pomoćni poslovi.

Organizaciona struktura Sekretarijata propisana je Odlukom o organizaciji Sekretarijata Ustavnog suda Bosne i Hercegovine koja je usvojena 2016. godine.

4.3. Ljudski potencijali

Nacrtom budžeta institucija Bosne i Hercegovine za 2019. godinu (s obzirom na to da u vrijeme donošenja Srednjoročnog plana budžet institucija BiH za 2019. godinu nije usvojen) za

Ustavni sud BiH predviđena su sredstva za 98 zaposlenih, a što uključuje 92 zaposlena u Sekretarijatu i šest domaćih sudija, te sredstva za trojicu međunarodnih sudija.

Organizacija Sekretarijata Ustavnog suda Bosne i Hercegovine, koja je primjerena potrebama posla i ostvarenju planiranih ciljeva, utvrđena je Odlukom o organizaciji Sekretarijata prema kojoj su sistematizirana 43 radna mjesta, odnosno 113 izvršilaca.

Potrebna broj izvršilaca za realizaciju godišnjih planiranih aktivnosti utvrđuje se godišnjim planom kadrova koji, na prijedlog predsjednika Ustavnog suda BiH, odlukom utvrđuje Veliko vijeće Ustavnog suda BiH prije utvrđivanja prijedloga budžeta Ustavnog suda BiH za narednu budžetsku godinu.

Ustavni sud BiH godinama radi ulažući izuzetne napore i sa istim brojem pravnih savjetnika koji su direktno angažirani u radu na predmetima, odnosno na odlukama iz osnovne nadležnosti Ustavnog suda BiH.

Također, Ustavni sud BiH već godinama u svim svojim finansijskim dokumentima kontinuirano ističe zahtjev za dodatni broj izvršilaca. Tek u decembru 2018. godine, na ponovljen zahtjev Ustavnog suda u toj godini, Odlukom Vijeća ministara BiH povećan je broj izvršilaca za četiri nova izvršioaca, od kojih su tri angažirana u radu na predmetima. Sredstva potrebna za novo zapošljavanje osigurana su iz odobrenog budžeta Ustavnog suda za 2018. godinu.

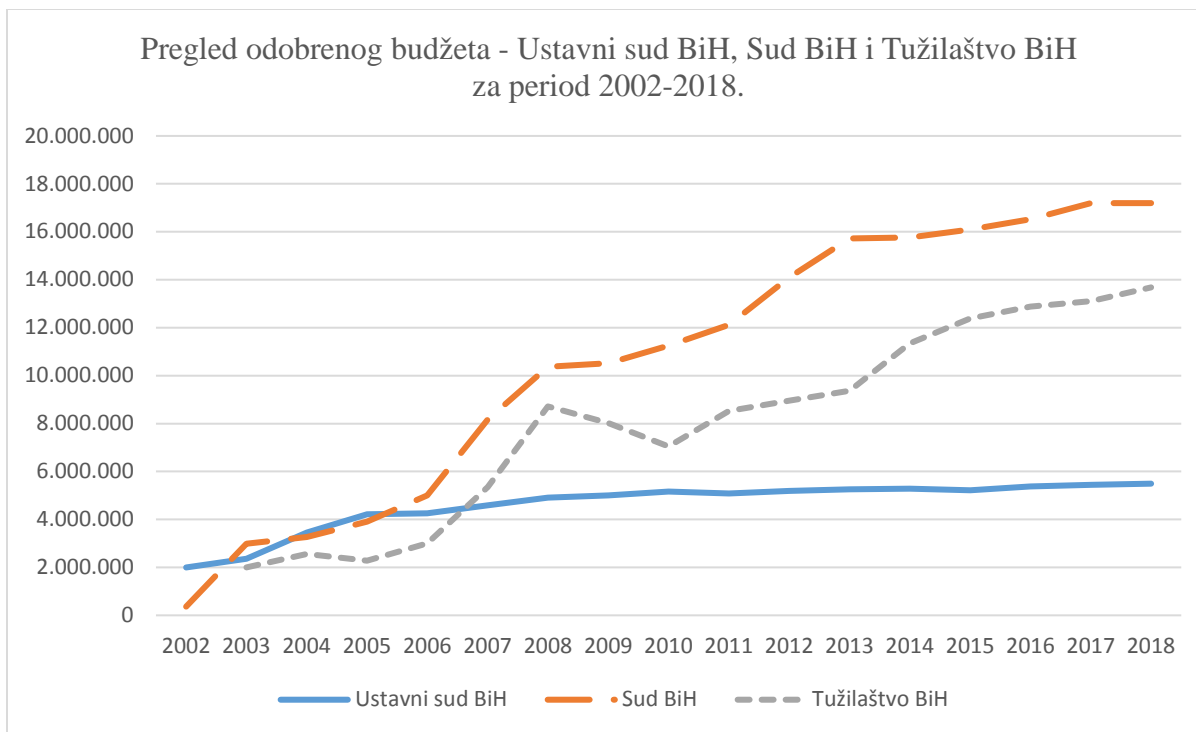
I u budžetskom zahtjevu za period 2020-2022. godina Ustavni sud BiH traži dodatna sredstva za povećanje broja zaposlenih prema stvarnim potrebama posla i u skladu sa svojom organizacijom.

4.4. Izvori finansiranja

Aktivnosti Ustavnog suda BiH finansiraju se iz budžeta institucija BiH.

Ustavni sud BiH godinama se susreće s istim problemom – državnim budžetom ne odobravaju mu se finansijska sredstva koja bi, u skladu s obimom posla i stvarnim potrebama, bila nužna za izvršavanje njegove uloge definirane Ustavom BiH i misije u društvu.

Uz potpuno razumijevanje opće ekonomske situacije u zemlji, evidentno je da se takav restriktivni pristup u odobravanju budžetskih sredstava ne primjenjuje na sve institucije. U sljedećem grafikonu je dat uporedni pregled odobrenog budžeta Ustavnog suda BiH, Suda BiH i Tužilaštva BiH za period od 2002. do 2018. godine.

U procesu izrade budžeta za 2019. godinu budžetski zahtjev Ustavnog suda BiH utvrđen je u iznosu od 6.450.000 KM u okviru kojeg su bila planirana sredstva za postojeći broj zaposlenih (94) i sredstva za dodatno zapošljavanje (12).

Međutim, pošto u trenutku sačinjavanja Srednjoročnog plana rada Ustavnog suda Bosne i Hercegovine za period 2020-2022. godina Zakon o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2019. godinu još nije usvojen, Ustavni sud BiH u 2019. godini posluje u skladu sa Odlukom o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar-mart 2019. godine i period april-juni 2019. godine sa 98 izvršilaca (uključujući četiri nova izvršioca) a u okviru iznosa budžetskih sredstava odobrenih za 2018. godinu (5.493.000 KM).

Ukupan zahtjev za dodjelu sredstava za period 2020-2022. godina sačinjen je na osnovu 106 izvršilaca (98 postojećih izvršilaca i osam dodatnih izvršilaca), i to za 2020. godinu u iznosu od 6.420.000 KM, za 2021. godinu u iznosu od 6.420.000 KM, te za 2022. godinu u iznosu od 6.420.000 KM.

Budžetski zahtjevi za svaku godinu zasnivaju se na postojećoj potrošnji (koja je u okviru Nacrta budžeta za 2019. godinu umanjenog za iznos kapitalnih izdataka – 5.809.000) i na dodatnoj potrošnji u kojoj su iskazana sredstva potrebna za angažiranje dodatnih osam izvršilaca, kapitalni izdaci, kao i nedostajući redovni izdaci koji nisu mogli biti uključeni u postojeći program, a nužni su za osiguranje efikasnog i neometanog funkcioniranja i za obavljanje poslova iz nadležnosti Ustavnog suda BiH.

4.5. Učesnici i partneri

Za ostvarenje ciljeva, programa i projekata koji se utvrđuju ovim srednjoročnim planom rada kao učesnici i partneri Ustavnog suda BiH u ovom procesu pojavljuju se:

- Predsjedništvo Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, zakonodavni organi entiteta i Distrikta Brčko Bosne i Hercegovine, te sudovi i tužilaštva na svim nivoima u Bosni i Hercegovini (kao učesnici u postupku pred Ustavnim sudom BiH);
- Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH, Ministarstvo finansija i trezora BiH (u pogledu finansiranja Ustavnog suda);
- Služba za zajedničke poslove institucija BiH (u pogledu unutrašnje kontrole i sigurnosti zaposlenih, održavanja prostora i infrastrukture za potrebe Ustavnog suda BiH);
- Evropski sud za ljudska prava (u pogledu pravne saradnje na polju zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda);
- Kancelarija agenta Vijeća ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava (u pogledu komunikacije sa Evropskim sudom za ljudska prava i izvršenja presuda u odnosu na Bosnu i Hercegovinu);
- Venecijanska komisija (u pogledu pravne saradnje na polju zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda);
- Visoko sudsko i tužilačko vijeće (u pogledu uspostavljanja sistema elektronske razmjene podataka koji se evidentiraju u Sistemu za automatsko upravljanje predmeta u redovnim sudovima koji je u nadležnosti VSTVBiH (CMS) i Sistemu za upravljanje predmetima Ustavnog suda BiH (SUP).

4.6. Analiza SWOT

Za utvrđivanje snaga i slabosti, kao i prilika i prijetnji koje utječu na rad Ustavnog suda BiH korištena je analiza SWOT.

	<i>POZITIVNE</i>	<i>NEGATIVNE</i>
<i>UNUTRAŠNJE</i>	Snage <ul style="list-style-type: none"> - Profesionalan i stručan kadar - Kvalitetni interni akti koji uređuju organizaciju i sistematizaciju - Dobro razvijen sistem interne razmjene informacija (vertikalno i horizontalno), saradnja i timski rad - Otvorenost prihvatanja i lako prilagođavanje promjenama u organizaciji rada - Uspostavljen odgovarajući sistem praćenja rada ocjenjivanjem - Dobri međuljudski odnosi - Kvalitetna IT podrška 	Slabosti <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna popunjenost sistematiziranih radnih mjesta - Potreba unapređenja u segmentu strateškog planiranja i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole
<i>VANJSKE</i>	Prilike <ul style="list-style-type: none"> - Redovno finansiranje iz budžeta - Mogućnost pristupa donatorskim sredstvima (u segmentu finansiranja stručnih skupova i publikacija) 	Prijetnje <ul style="list-style-type: none"> - Nedovoljna finansijska sredstva (posebno u segmentu osiguranja potrebnog broja izvršilaca i stvaranja adekvatnih prostornih uvjeta za rad) - Nedosljedno i nepotpuno poštivanje nezavisnosti, samostalnosti i značaja Ustavnog suda BiH - Politički i medijski pritisci

5. PROGRAMSKA OPREDJELJENJA

Srednjoročni cilj

Srednjoročni cilj: Zaštita ustavnih principa i vrijednosti i jačanje vladavine prava

Specifični cilj

Specifični cilj: Osiguranje zaštite ustavnih principa i vrijednosti

Program

Program: Rješavanje predmeta iz ustavnosudske nadležnosti

Projekt/programska aktivnost

U okviru programa „Rješavanje predmeta iz ustavnosudske nadležnosti“ identificiran je sljedeći projekt/aktivnost:

Projekt 1. Rješavanje predmeta iz ustavnosudske nadležnosti

6. RESURSI I KAPACITETI POTREBNI ZA POSTIZANJE CILJEVA

Na osnovu analize stvarnih potreba posla, Ustavni sud BiH za svaku godinu usvaja plan rada i plan kadrova za narednu godinu, koji služe kao osnov za pripremu prijedloga budžeta Ustavnog suda BiH za tu godinu.

Imajući u vidu trenutni i očekivani broj novoprimljenih predmeta, stanje predmeta u radu i dinamiku njihovog rješavanja, te broj izvršilaca, očito je da je broj izvršilaca, u prvom redu stručnog osoblja koje je neposredno angažirano u radu na predmetima iz osnovne nadležnosti Ustavnog suda BiH, nedovoljan da bi se osiguralo neometano, nezavisno, efikasno i blagovremeno funkcioniranje i vršenje poslova iz nadležnosti Ustavnog suda BiH utvrđenih Ustavom BiH.

Također, mora se konstatirati sporost u osiguravanju adekvatnih prostornih uvjeta za rad Ustavnog suda BiH, odnosno činjenica da ni nakon trinaest godina još nije u potpunosti proveden zaključak Predsjedništva Bosne i Hercegovine iz 2004. godine kojim je utvrđeno da će Ustavni sud Bosne i Hercegovine nastaviti da koristi (u potpunosti) prostor na trećem spratu zgrade Predsjedništva BiH, koji je do 6. aprila 1992. godine koristio isključivo i u cjelini Ustavni sud SR Bosne i Hercegovine.

Državna komisija za granicu BiH, i pored više puta ponovljenih inicijativa i urgencija za predaju, nastavila je da koristi jednu prostoriju. Navedeno neće značajnije utjecati na uvjete rada

Suda, ali, ipak, nije u skladu sa zaključkom Predsjedništva BiH iz 2004. godine prema kojem sve prostorije na trećem spratu treba da budu predate Ustavnom sudu BiH. Ustavni sud BiH, kada se steknu uvjeti za to, trebalo bi da nastoji da mu se i ta prostorija preda na korištenje. Rješavanje ovog pitanja veoma je značajno radi planiranog i nužnog uspostavljanja zaokruženog sistema odgovarajućih sigurnosnih mjera koje u ovom trenutku nije moguće u potpunosti provesti s obzirom na to da Ustavni sud BiH još nije jedini/isključivi korisnik svog prostora.

Time se pokazuje da je nužno u narednom periodu otpočeti aktivnosti, zajedno sa strateškim partnerima unutar BiH, da se Ustavnom sudu omogući da koristi posebnu zgradu, čime bi se ostvarili uvjeti za njegov nesmetan i uspješan rad. Postojeće prostorije u zgradi Predsjedništva, pored relativno korektnih uvjeta, nameću percepciju u javnosti o zavisnosti Ustavnog suda od izvršne vlasti.

7. OKVIR ZA PRAĆENJE PROVOĐENJA PLANA I EVALUACIJU REZULTATA

7.1. Pokazatelji rezultata

Radi praćenja ostvarenja utvrđenog programa i projekta, Akcionim planom Srednjoročnog plana rada Ustavnog suda BiH definirani su posebni pokazatelji rezultata:

1. Broj riješenih predmeta u odnosu na broj primljenih predmeta;
2. Prosječan trošak rješavanja predmeta;
3. Prosječno vrijeme rješavanja predmeta;
4. Maksimalno vrijeme rješavanja predmeta od njegovog prijema u Sud.

7.2. Monitoring i izvještavanje

Monitoring, odnosno praćenje provođenja ovog srednjoročnog plana podrazumijeva sistematsko i redovno praćenje napretka u implementaciji projekata i akcionog plana, te vrednovanje napretka u realizaciji definiranih ciljeva i njihovog ostvarenja, kao i eventualno redefiniranje postavljenih ciljeva, programa i projekata.

Generalni sekretar Ustavnog suda BiH zadužen je za kontinuiranu implementaciju i praćenje realizacije Srednjoročnog plana rada Ustavnog suda BiH za period od 2020. do 2022. godine uz obavezu da dostavi izvještaje o radu Ustavnom sudu BiH na godišnjem osnovu.

Broj: SU-04-308-1/19
24. aprila 2019. godine
Sarajevo

Predsjednik
Ustavnog suda Bosne i Hercegovine
Zlatko M. Knežević

